

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Zielonej Górze

LZG – 4101-09-08/2013
P/13/189

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Zielonej Górze
ul. Podgórna 9a, 65-213 Zielona Góra
T +48 68 410 66 00, F +48 68 410 66 39
lzg@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/13/189 – Lokalizacja i budowa lądowych farm wiatrowych
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Zielonej Górze
Kontroler	Bogumiła Leszczyńska-Konczanin, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 87348 z dnia 3 października 2013 r. (Dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego w Nowej Soli, ul. Kossaka 24 (Inspektorat).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Maciej Piosik, Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego w Nowej Soli od dnia 1 maja 2008 r. (PINB) (Dowód: akta kontroli str. 3-4)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie¹ działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Pozytywną ocenę uzasadniają, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane², działania PINB w zakresie wydania decyzji – pozwolenia na użytkowanie farmy wiatrowej. W szczególności rzetelnie i terminowo zweryfikowano złożony przez inwestora wniosek oraz przeprowadzono kontrolę potwierdzającą wybudowanie farmy wiatrowej zgodnie z ustaleniami i warunkami określonymi w pozwoleniu na budowę.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

Opis stanu faktycznego

Według stanu na dzień 30 czerwca 2013 r. do wiadomości Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Nowej Soli przekazane zostały łącznie trzy decyzje pozwalające na budowę elektrowni wiatrowych, wydane przez Starostę Nowosolskiego, tj.:

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

² Dz. U. z 2013 r., poz. 1409.

- decyzja nr 490/2008 z 2008 r. - budowa elektrowni w Cisowie,
- decyzja nr 925/2008 z 2008 r. – budowa zespołu trzech elektrowni w Stypułowie,
- decyzja nr 183/2012 z 2012 r. – budowa elektrowni w Lasocinie.

Wszystkie planowane budowy elektrowni wiatrowych zlokalizowane były na terenie gminy Koźuchów.

(Dowód: akta kontroli str. 5)

W kontrolowanym okresie (2009-2013 I półrocze) do Inspektoratu wpłynęły:

- dwa zawiadomienia inwestorów o terminie rozpoczęcia robót budowlanych dotyczące budowy jednej elektrowni wiatrowej w Cisowie oraz zespołu trzech elektrowni w Stypułowie,
- jeden wniosek inwestora o wydanie decyzji udzielającej pozwolenia na użytkowanie inwestycji obejmującej zespół 3 elektrowni wiatrowych wybudowanych w Stypułowie.

(Dowód: akta kontroli str.6-9)

W przypadku planowanej inwestycji polegającej na budowie elektrowni w Lasocinie, do Inspektoratu nie wpłynęło zawiadomienie od inwestora potwierdzające rozpoczęcie budowy.

(Dowód: akta kontroli str. 13)

Do złożonego (w dniu 27 grudnia 2010 r.) wniosku o wydanie pozwolenia na użytkowanie zespołu trzech elektrowni wiatrowych w Stypułowie dołączono, stosownie do art. 57 ust. 1 i 3 ustawy Prawo budowlane:

- oryginał dziennika budowy wraz z oświadczeniem kierownika budowy o przynależności do izby inżynierów,
- oświadczenie kierownika budowy o zgodności wykonania obiektu budowlanego z projektem budowlanym i warunkami pozwolenia na budowę, przepisami oraz o doprowadzeniu do należytego stanu i porządku terenu budowy,
- oświadczenie o braku sprzeciwu lub uwag ze strony Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Państwowej Inspekcji Pracy i Państwowej Straży Pożarnej do zgodności wykonania obiektu budowlanego z projektem budowlanym, pomiary geodezyjne powykonawcze.

(Dowód: akta kontroli str.10-12)

Ponadto: kopię potwierdzenia przyjęcia zgłoszenia do Urzędu Lotnictwa Cywilnego elektrowni wiatrowych, objętych wnioskiem o udzielenie pozwolenia na użytkowanie (potwierdzenie zgłoszenia z dnia 3 września 2010 r.) oraz kopię zawiadomienia o zakończeniu budowy elektrowni wiatrowych, skierowanego do Szefostwa Służby Ruchu Lotniczego Sił Zbrojnych RP w Warszawie (pismo z dnia 22 października 2010 r.).

(Dowód: akta kontroli str.33-34)

Inspektorat, w związku z wpływem wniosku o udzielenie pozwolenia na użytkowanie, po uprzednim zawiadomieniu inwestora, przeprowadził kontrolę obowiązkową zakończonej budowy trzech elektrowni wiatrowych. Kontrola

przeprowadzona została w dniu 30 grudnia 2010 r., z zachowaniem terminu, o którym mowa w art. 59c ust. 1 ustawy Prawo budowlane, przez pracownika Inspektoratu posiadającego uprawnienia budowlane do kierowania robotami budowlanymi bez ograniczeń w specjalności konstrukcyjno-budowlanej.

(Dowód: akta kontroli str.14-23)

Kontrola obejmowała, zgodnie z art. 59a ust. 2 ustawy Prawo budowlane m.in. sprawdzenie:

- zgodności obiektu budowlanego z projektem zagospodarowania terenu,
- zgodności obiektu budowlanego z projektem architektoniczno-budowlanym,
- użytych wyrobów i materiałów,
- wykonania wszystkich robót objętych pozwoleniem na budowę i projektem budowlanym,
- uporządkowania i właściwego zagospodarowania terenu budowy.

Fakt przeprowadzenia kontroli obowiązkowej udokumentowany został protokołem, który odpowiadał wymogom określonym przepisami rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 23 czerwca 2003r. w sprawie wzoru protokołu obowiązkowej kontroli³.

(Dowód: akta kontroli str. 15-17)

W świetle ustaleń ww. kontroli inwestycja zrealizowana została zgodnie z projektem budowlanym zatwierdzonym decyzją nr 925/2008 Starosty Nowosolskiego.

(Dowód: akta kontroli str. 15-17)

Wyniki kontroli bezpośredniej oraz sprawdzenia dokumentów złożonych wraz z wnioskiem inwestora były podstawą wydania przez Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Nowej Soli w dniu 3 stycznia 2011 r. decyzji nr 1/2011 pozwalającej na użytkowanie elektrowni wiatrowych.

(Dowód: akta kontroli str. 24-25)

W zakresie szczegółowości przeprowadzonych badań w ramach kontroli obowiązkowej, przeprowadzająca tę kontrolę starszy inspektor w Inspektoracie, wyjaśniła m.in., że podczas kontroli nie jest w stanie dokonać pomiaru wysokości wieży czy jej obwodu za pomocą posiadanego dalmierza, o krótkim zasięgu lasera. Stąd w trakcie kontroli pozostaje jedynie ich wizualne porównanie w terenie z zatwierdzonym projektem architektoniczno-budowlanym. Podstawą sprawdzenia wyrobów zużytych do budowy oraz elementów nośnych układu konstrukcyjnego takiego obiektu były przede wszystkim certyfikaty jak również wpisy w dzienniku budowy, z których wynika jakie elementy zostały zainstalowane na danej elektrowni. Stwierdziła również, że ważnym dokumentem zaświadcającym o zgodności wykonania obiektów z projektem budowlanym i warunkami pozwolenia na budowę oraz przepisami prawa. jest oświadczenie kierownika budowy

(Dowód: akta kontroli str. 26-29)

³ Dz. U. Nr 132, poz. 1231.

Zakres kontroli obowiązkowej elektrowni wiatrowych, według wyjaśnień Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Nowej Soli, obejmuje głównie oględziny terenu budowy, mające na celu sprawdzenie zgodności planu zagospodarowania terenu budowy ze stanem faktycznym, uporządkowanie terenu, wygląd obiektów. Inspektorat nie ma możliwości technicznych do sprawdzenia wysokości tego typu obiektów, rozpiętości turbin wiatrowych, ich połączeń z masztami czy też pionowości masztu ze względu na rozmiary tych obiektów. Wykonanie tych pomiarów wymagałoby zastosowania wyspecjalizowanych urządzeń geodezyjnych. Zgodnie z przepisami Prawa budowlanego, pomiarów takich dokonać musi geodeta, przeprowadzając inwentaryzację geodezyjną powykonawczą i dokumentując ją mapami z naniesionymi pomiarami geodezyjnymi. W ramach sprawowanego nadzoru budowlanego weryfikowane są wyniki tych pomiarów z parametrami przyjętymi w projektach budowlanych. PINB wyjaśnił ponadto że:

- sprawdzenie mocowania turbin wiatrowych na masztach możliwe byłoby tylko w sytuacji, gdyby przepisy Prawa budowlanego nakazywały zgłaszanie realizacji tego typu robót nadzorowi budowlanemu; wtedy, w trakcie ich realizacji, można byłoby dokonać kontroli prawidłowości wykonania tych prac;
- przed wydaniem decyzji pozwalającej na użytkowanie, sprawdzeniu poddawane są, przede wszystkim dokumenty przedłożone przez inwestora wraz z wnioskiem, ich rzetelność i wzajemną zgodność, w tym porównanie planu zagospodarowania terenu objętego inwestycją, zamieszczonego w projekcie budowlanym z pomiarami powykonawczymi.

(Dowód: akta kontroli str.30-32)

Podstawą kontroli przeprowadzanych przez Inspektorat w ramach sprawowanego nadzoru budowlanego (poza kontrolami obowiązkowymi) były roczne plany kontroli. Planowanie tematów, zgodnie z wyjaśnieniami PINB, opierało się na wcześniejszych obserwacjach i analizie spraw prowadzonych w latach poprzednich, treści złożonych skarg i wniosków oraz oczekiwań i potrzeb społeczeństwa.

W latach 2009 – 2013 (I półrocze) Inspektorat nie przeprowadził kontroli żadnej budowy elektrowni wiatrowych.

(Dowód: akta kontroli str.30-32)

W trakcie kontroli NIK, w dniu 29 listopada 2013 r. Inspektorat przeprowadził kontrole budowy elektrowni wiatrowych w Cisowie i Lasocinie. W ich wyniku ustalono, że:

- w przypadku budowy w Cisowie (decyzja zezwalająca na budowę wydana przez Starostę Nowosolskiego w 2008 r.) - rozpoczęcie robót budowlanych nastąpiło dnia 16.07.2010 r., wykonano prace przygotowujące teren pod budowę stopy fundamentowej, dziennik budowy prowadzony był na bieżąco,
- w przypadku budowy w Lasocinie (decyzja zezwalająca na budowę wydana przez Starostę Nowosolskiego w 2012 r.) – inwestor nie rozpoczął prac budowlanych.

(Dowód: akta kontroli str. 35-40)

W kontrolowanym okresie w ewidencji skarg i wniosków Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego w Nowej Soli nie zaewidencjonowano skarg związanych z budową elektrowni wiatrowych.

(Dowód: akta kontroli str. 41)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

IV. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁴, kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Zielonej Górze.

Zielona Góra, dnia 17 stycznia 2014 r.

Bogumiła Leszczyńska-Konczanin
Specjalista kontroli państwowej

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Zielonej Górze

Dyrektor
Zbysław Dobrowolski

.....
Podpis

.....
Podpis

⁴ Dz. U. z 2012 r. poz. 82 ze zm.